

КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*ТКАЧЕНКО О.С., СТУДЕНТКА**

*ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Контроль - найважливіший фундаментальний елемент керування будь-якою соціально-економічною системою. Всі функції керування, такі як: планування, мотивація, створення організаційних структур, нерозривно пов'язані з контролем.

Контроль - це процес досягнення організацією намічених цілей. Він необхідний для виявлення й вирішення виникаючих проблем раніше, ніж вони матимуть серйозні наслідки.

Контроль повинен мати деякі характеристики, що роблять його найбільш ефективним. Насамперед, – це стратегічна спрямованість контролю, тобто контроль повинен відбивати загальні пріоритети організації й підтримувати їх.

Управління будь-яким підприємством вимагає систематичної інформації про здійснювані господарські процеси, їх характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати діяльності. Основним джерелом такої інформації є дані поточного бухгалтерського обліку, які систематизуються у звітність.

Така звітність має велике значення, оскільки використовується не тільки для економічного аналізу діяльності окремого підприємства з метою одержання інформації, необхідної для управління, а й для узагальнення результатів у масштабі галузей і народного господарства в цілому, а тому також вимагає постійного контролю.

Так, за даними бухгалтерського обліку здійснюється контроль за виконанням планових завдань за звітний період і забезпечується інформація для планування і прогнозування розвитку господарства.

Економічний аналіз ґрунтується на показниках плану і бухгалтерського обліку, вивчає причини відхилень від плану, виявляє резерви підвищення ефективності господарської діяльності.

Відоображаючи господарські процеси, бухгалтерський облік контролює дотримання законодавчих актів, юридичних норм, що регулюють господарські взаємовідносини.

* Науковий керівник – Кравченко Ю.М., к.е.н., старший викладач ВНЗ

Отже, внутрішній контроль є одним із важелів управління підприємствами. Це пояснюється тим, що внутрішній контроль гнучко трансформувався у сучасних умовах в ефективний інструмент управління, тому що, по-перше, його складовими є контрольне середовище, контроль облікової системи, контрольні процедури; по-друге, виявлення ризиків і робота у напрямку їх зниження, виявлення причин і умов, які сприяють виникненню нестач, надлишків, суттєвих викривлень фінансової звітності та здійсненню зловживань, шахрайства, стають факторами удосконалення управління; по-третє, він забезпечує коригування управлінських рішень відповідно до визначених орієнтирів і загальної стратегії.

Функції контролю правової держави з ринковою економікою включають у себе сприяння діяльності підприємств (підприємств, об'єднань, концернів, кооперативів, акціонерних товариств та ін.) щодо процесів, які вони виконують, за допомогою економічних стимулів. До них належать пільгове державне кредитування виробництва продукції народного споживання, податкова система тощо.

Економічний контроль сприяє підвищенню ефективності виробничої і фінансово-господарської діяльності підприємств з різними формами власності. При цьому поєднуються державний контроль (в особі податкових інспекцій) і внутрішній контроль власників (підприємців), зацікавлених у виконанні державних замовлень, контрактів, завдань з метою підвищення економічної ефективності господарської діяльності. Контроль виконання цих завдань дає змогу визначити наукову обґрунтованість їх, прогресивність, напруженість, забезпечення ресурсами, тобто якість управлінських рішень, які приймають власники (підприємці).

Орієнтація на результати: кінцева мета контролю полягає в тому, щоб вирішити проблеми варті перед організацією й досягти бажаних результатів. Контроль впливає на організацію. Невдало спроектовані системи контролю можуть зробити поведінку людей орієнтованим на них, тобто співробітники будуть прагнути до задоволення вимог контролю, а не до досягнення цілей організації.

Для того щоб бути ефективним контроль повинен відповідати контрольованому виду діяльності. Він повинен об'єктивно вимірювати й оцінювати те, що дійсно важливо.

Література.

1. Белуха Н. Т. Теорія фінансово-господарського контролю й аудита: Підручник. ПП "Влад і Влада", 320 с.
2. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури. 245 с
3. Живко З. Б., Франчук В. І., Живко М. О. Контрольно-ревізійна діяльність. Конспект лекцій. Модуль 1 і 2: Навч. посібник. К.: Алерта, 355 с.
4. Мурашко В. М., Сторожук Т. М., Мурашко О. В. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: Навч. посіб. За заг. ред. П.В. Мельника. К.: ЦУЛ,- 311 с.
5. Основи бухгалтерського обліку: Навч. посібник керівник авторського колективу З.Б.Живко; Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів: Вид-во ЛьвДУВС. 384 с.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО- БУХГАЛТЕРСЬКИХ ЕКСПЕРТИЗ

***ТКАЧЕНКО Ю.О., ЗДОБУВАЧ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА***

Предметом дослідження судово-економічної (бухгалтерської) експертизи є бухгалтерські операції з обліку товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів, що знайшли відображення в документах бухгалтерського обліку, контролю та звітності [1].

В розділі IV «Міжнародне співробітництво в області судової експертизи» (ст. ст. 22, 23, 24) Закону «Про судову експертизу» визначено порядок проведення судової експертизи за дорученням відповідного органу чи особи іншої держави, з якою Україна має угоду про взаємну правову допомогу і співробітництво.

Законодавчо встановлено порядок залучення фахівців з інших держав для спільного проведення судових експертиз, і надано право керівникам державних спеціалізованих установ, що проводять судові експертизи, включати до складу експертних комісій провідних фахівців інших держав. Такі спільні експертні комісії здійснюють судові експертизи за нормами процесуального законодавства України [2].

** Науковий керівник – Ковальова О.В, к.е.н., доцент*